

Täysistunto

Torstai 3.2.2022 klo 16.00—21.14

7. Lakialoite laiksi kiinteistöverolain 3 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 54/2021 vp Juha Mäenpää ps ym.

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskustelu, edustaja Mäenpää.

Keskustelu

20.01 **Juha Mäenpää ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eli meillä on käsittelyssä lakialoite laiksi kiinteistöverolain 3 §:n muuttamisesta, ja tämä on eduskunnalle tehty. Olen tehnyt sen tuossa vuodenvaihteessa, ja olisi erittäin tärkeä asia, että saataisiin tämä etenemään. Luen täältä nyt aloitteen kokonaisuudessaan.

”Aloitteen pääasiallinen sisältö: Lisätään kiinteistöverolaissa 654/1992 määriteltyjen verosta kokonaan tai osittain vapaiden kiinteistöjen luetteloon maatalouden tuotantorakennukset. Kiinteistövero ei olisi tämän seurauksena jatkossa suoritettava kyseisistä rakennustyypeistä lainkaan.”

Nyt perustelen asian.

”Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK varoitti lokakuussa 2021, että maatalous on ajautunut vaaralliseen talouskriisiin. Viljelijöiden ja lihantuottajien tilat eivät kannata, ja laskupinot kasvavat. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttilan mukaan monilla tiloilla kyse on eloonjäämistäistelusta. Maatalouden yrittäjätulon ennustetaan supistuvan tänä vuonna jopa 20 prosenttia ja ensi vuonna 8 prosenttia. Osin tämä on pidemmän ajan tulos: maatalousyrittäjien kyky tehdä tulosta on heikentynyt jo pitkään. Osin kuitenkin kyse on ihan viimeaikaisista muutoksista. Huonon kesän jäljiltä tiloilla on pulaa rehusta, jonka hinta on noussut. Esimerkiksi maitotiloilla itse tuotettu rehuvilja menetettiin, minkä vuoksi tilat ovat joutuneet ostamaan kallista rehua ulkopuolelta. Samaan aikaan on osunut myös energian hinnannousu ja koneiden sekä koneenosien kallistuminen.

MTV:n mukaan sikatilallisten piirissä huolta aiheuttaa se, että tuottajahinnoissa ollaan suurin piirtein samassa kuin vajaa kymmenen vuotta sitten, mutta kustannukset ovat aivan toista luokkaa. Lisäksi moni on investoinut tilan kannattavuuteen, minkä vuoksi maatalouden harjoittajat ovat veloissa. Myös vienti sakkaa. MTV uutisoi marraskuussa 2021, että Kiina on vähentänyt merkittävästi tuontiaan Euroopasta. Tämä tarkoittaa, että markkinoilla on runsaasti sianlihaa, jolle ei tahdo löytyä ostajaa. Samalla kulutustottumukset ovat kulkeneet pois päin sianlihasta. Tilannekuva on kaiken kaikkiaan todella huolestuttava. Koti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

maisen ruoan alkutuotannon olemassaolo ei ole vain maatalousyrittäjien asia vaan koko yhteiskunnan, sillä kysymys on kansallisen huoltovarmuuden perustasta.

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistukseen perustuva vero. Kiinteistövero koskee sekä maata että rakennuksia. Maa- ja metsätalousmaa sekä vesialueet eivät kuulu kiinteistöveron piiriin, maatilojen rakennukset sen sijaan kuuluvat. Kyseinen vero siis on yksi maatalousyrittämisen kannattavuutta heikentävistä rasitteista. Vuonna 2020 Suomessa kiinteistöveroa kerättiin kokonaisuudessaan jopa 1 955 miljoonaa eli lähes 2 miljardia euroa. Tästä maatalouden tuotantorakennusten osuus oli vuonna 2020 Verohallinnon tilastotietokannan mukaan vain 15 001 466 euroa, siis niukasti yli 15 miljoonaa euroa, eli kyse oli kiinteistöverotuksen kokonaisuuteen suhteutettuna suuruusluokaltaan melko pienestä tulosta valtiolle. Sen sijaan vaikeassa ja epävarmassa tilanteessa elävälle maatalousyrittäjälle tuotantorakennusten vero on merkittävä kuluerä kaiken muun ohella. Kuntien menettämä raha korvattaisiin tarvittaessa valtionosuusjärjestelmän kautta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme, että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen kiinteistöverolain 3 §:n muuttamisesta. Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kiinteistöverolain 3 §:n 1 momentin 1 kohta sellaisena kuin se on laissa 1060/2020 seuraavasti:

Verosta kokonaan tai osittain vapaat kiinteistöt. Kiinteistöveroa ei ole suoritettava metsästä, maatalousmaasta eikä maatalouden tuotantorakennuksista.”

Arvoisa puhemies! Tässä on tämä lakiesitys, ja palaan tähän vielä toisessa puheenvuorossa. — Kiitoksia.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Elomaa.

20.07 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Suomen maatalous on rypenyt vaikeuksissa jo pitkään, ja hallituksen yli-innokka ilmastopolitiikka synkentää maatalouden tulevaisuudennäkymiä entisestään. Edustaja Mäenpään lakialoite, jossa ehdotetaan kiinteistöveron poistoa metsästä, maatalousmaasta ja maatalouden tuotantorakennuksista, on hyvä avaus, jolla pyritään helpottamaan maataloustuottajien tilannetta. Kannatan lämpimästi tätä lakialoitetta.

Tällä hetkellä kiristyvät ilmastovaatimukset heijastuvat suoraan maataloustuottajien tuotantokustannuksiin. Samanaikaisesti alkutuottajille maksettava osuus on monien tuotteiden kohdalla mitättömän pieni suhteessa kuluttajan kaupan kassalla maksamaan hintaan. Myös tämän lakialoitteen perusteluissa nostetaan esille maatalousyrittäjien haastava tilanne tulojen pudotessa. Jopa 25 prosenttia on vuoden kahden sisällä viljelijän kukkaro huvennut, eli 25 prosenttia vähemmän tuloja. Minkä tahansa muun ammatin kohdalla luulisin, että mielenosoitus, joka olisi täällä Helsingissä, yltäisi varmaan koko Mannerheimintien eikä riittäisi. Tilanne on vakava.

Rehun hintakin on kova huonon kesän jäljiltä, ja energian hinta hipoo pilviä. Ei ole helppo tilanne. Kustannukset jatkavat kasvuaan ja samanaikaisesti pitäisi pystyä kilpailemaan myös hinnalla ulkomaisten tuotteiden kanssa. Esimerkkinä sianlihan hinta on alhaalla Kiinan vähennettyä sen ostoa EU-alueelta.

Arvoisa puhemies! Kyllä tässä olisi nyt hallituksella jonkinlaisen hätäpalaverin paikka suomalaisen maatalouden pelastamiseksi. Uhakuva taksonomian, CAPin seurauksista — tämä ei ole pelottelua, vaan tämä on valitettavasti täyttä totta, mitä sieltä Brysselin päästä on tulossa, elikkä on niin sanotusti tosi kysymyksessä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

Monen kansalaisen tapaan arvostan laadukasta ja maukasta, eettisesti tuotettua, kotimaista lähiruokaa ja haluan, että kotimaista tuotantoa on vielä tulevaisuudessakin. Tässä kohtaa pitää myös huomata, että suomalainen arvostaa myös sitä, että kun sanon ”eettisesti tuotettua”, niin se tarkoittaa myös eläinten hyvinvointia ajatellen. Suomessa tuotantoeläimiä kohdellaan suhteellisen hyvin moneen muuhun maahan verrattuna, mutta aina voisi olla paremminkin, ja se tarkoittaa sitä, että tuottajan pitää satsata siihen ja se raha täytyy kompensoida.

Kokonaisuudessa, kun puhutaan ruoantuotannosta ja viljelijän tilanteesta, tässä on nyt kysymys huoltovarmuudesta, eli kannatan myös tämän lakialoitteen ehdotusta helpottaa maatalousyrittäjien kulutaakkaa kiinteistöveron poistoilla.

Se, mitä ihminen tarvitsee, mitä suomalainen tarvitsee, on se, että tämä maa on omavarainen ruoantuotannon suhteen, että kansalaiset saavat turvallisuuden tunteen ja voivat olla turvassa tässä maassa, että heikoimmasta ja heikoimmista pidetään huolta ja että terveydenhoito pelaa. Ne ovat näitä peruspilareita.

Tämä lakialoite on sellainen, mikä on myös yhdeltä osaltaan tätä viljelijän, tuottajan asemaa turvaamassa, ja se on meille kaikille kuluttajille, kaikille suomalaisille tärkeää. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mattila.

20.12 Hanna-Leena Mattila kesk: Arvoisa puhemies! Haluan kiittää edustaja Mäenpää-tä hyvästä lakialoitteesta. Toitte esittelytekstissä hyvin esille sen ahdingon, jossa tuottajat tällä hetkellä elävät. Kiinteistöveron poistaminen olisi vaikuttava keino helpottaa heidän tilannettaan.

Tämänkaltaisia vaikuttavia keinoja pitäisi pystyä miettimään yhdessä. Niissäkin poliittisissa ryhmissä, joissa ei ole ensikäden tietoa tuottajien tukalasta tilanteesta, voisi edustaja Kivirannan esitys parlamentaarisesta maatalouskomiteasta olla hyvä väline parantaa edustajien tietoisuutta.

Maatalouden asian tulisi olla kansallinen, yhteinen asia ja yhteisen hyvän vaalimisen kohde. Liian usein tuntuu täällä eduskunnassa, että osa edustajistamme pitää maatalouden kysymyksiä pelkästään poliittisina kysymyksinä, jolloin maatalouden edellytysten hankaloittaminen on poliittinen sulka omaan hattuun. Tällaiseen ajatteluun peräänkuulutan heräämistä todellisuuteen: Kotimaisen maatalouden alasajaminen on kuin omaan jalkaan ampuamista. Jos kaikki poliittiset ryhmät eivät herää samaan todellisuuteen, jossa suomalaiset tuottajat elävät, joudumme sanomaan hyvästit kotimaiselle ruoantuotannolle, sanomaan hyvästit kotimaiselle ruokaturvalle ja huoltovarmuudelle.

Toivon, että edustaja Mäenpään lakialoitteen hyvä sisältö sisällytetään viimeistään seuraavaan hallitusohjelmaan.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Laakso.

20.13 Sheikki Laakso ps: Arvoisa herra puhemies! Todellakin edustaja Mäenpään lakialoite on äärettömän kannatettava. Tällä hetkellä maaseudun ja maanviljelijöitten tilanne ei ole todellakaan hyvä: lannoitteiden hinnat ovat pilvissä, energian hinnat ovat pilvissä, sianlihan hinta on kymmenen vuoden takaisella tasolla, viljasato laski liki 20 prosenttia vuoden aikana, ja juuri tällä viikollakin saatiin lukea tuolta lehdistöstä, kuinka tukalaa oikeasti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

on jopa kurkun ja tomaatinkin viljely, koska sitäkään ei pystytä enää tekemään rehellisellä pelillä ja aikaisemmin muuallapain Suomea olivat nämä samaisen alan ihmiset joutuneet laittamaan jo laput luukulle kovan kilpailun vuoksi.

Rehelligesti sanottuna maataloudessa tällä hetkellä kyllä oikeasti kaikki tarinat, mitä sieltä tulee, ovat lähinnä hätähuutoja, ja ne hätähuudot on tietysti osoitettu meille. Se on eri asia, kuunnellaanko me heitä vai eikö kuunnella. Joskus tuntuu, että ei haluta kuunnella eikä välttämättä olla sen eteen mitään tekemässäkään, koska tänään jo aikaisemmissa keskusteluissa, kun puhuttiin ilmastovuosikertomuksesta, tästäkin salista tuli ihan selkeä kannanotto tietyiltä tahoilta, että niitä pitäisi vain suurin piirtein ruoskia enemmän. Mutta kyllä totuus on se, että ei meidän suomalaisella maatilallisella hyvin mene, ja kaikki keinot, millä tässä salissa voidaan siihen asiaan vaikuttaa, pitää ehdottomasti tehdä. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäkyinen.

20.15 Jukka Mäkyinen ps: Arvoisa herra puhemies! Kannatan lämpimästi tätä edustaja Mäenpään tekemää lakialoitetta. Kyseinen lakialoite tähtää kiinteistöveron pysyvään poistamiseen maatalousyrittäjien tuotantorakennuksista. Suomalaisten maatalousyrittäjien ja maaseudun ihmisten toimeentulo on muuttunut yhä haastavammaksi, ja tiloja onkin vähentynyt viime vuosikymmeninä ennätysmäärä. Moni maatalousyrittäjä joutuu tälläkin hetkellä harkitsemaan maatalan toiminnan alasajoa. Taustalla ovat yhä vaikeammiksi muuttuneet liiketoimintaedellytykset. Ruoan myyntiketjussa ruoantuottajalla jää yhä vähemmän käteen. Tämä tuottajahintojen lasku on ollut jo pitkään tiedossa, ja se näkyy konkreettisesti maatilojen alasajona.

Suomalainen maatalousyrittäjä tuottaa puhdasta kotimaista ruokaa niin suomalaisten ruokapöytiin kuin myös Suomen vientiin. Suomalainen ruoka tunnetaan myös sen laadusta ja korkeista vaatimuksista sen tuottamiselle. Tulevaisuudessa Suomessa voidaan joutua turvautumaan yhä enemmän tuontielintarvikkeisiin, mikäli maatilojen alasajo jatkuu nykyisellään. Silloin myös ruoan laatu ruokakaupoissa tulee vaihtelevaan nykyistä enemmän ja kotimaisen ruoantuotannon väheneminen tulee uhkaamaan myös Suomen huoltovarmuutta. Kriisitilanteessa riittävä kotimainen ruoantuotanto on tärkeää, emmekä voi joutua tilanteeseen, jossa joudumme hankkimaan yhä suuremman osan elintarvikkeista tuontitavarana. Menestyvä maatalousyrittäjä luo kuntaansa lisää työpaikkoja esimerkiksi logistiikkaan.

On koko Suomen etu, että maatalousyrittäjien taloudellista ahdinkoa helpotetaan. Kiinteistöveron poistaminen maatalousyrittäjien tuotantorakennuksista on konkreettinen teko, jolla valtiovalta voi tuoda helpotusta suomalaisille maataloille. Uskon, että muitakin keinoja tarvitaan vielä lisää, jotta useampi suomalainen ryhtyisi tulevaisuudessa maatalousyrittäjäksi. Polttoaineveron lasku olisi tärkeä muutos myös maatalousyrittäjille, ja pitkien välimatkojen maassa maatalous kärsii, kun liikkuminen maksaa yhä enemmän. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kettunen.

20.18 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu herra puhemies! Täytyy myös kiittää edustaja Mäenpään ansiokasta lakialoitetta, missä tosiaan ehdotetaan kiinteistöverolaissa määriteltyjen verosta kokonaan tai osittain vapaiden kiinteistöjen luetteloon maatalouden tuotantorakennukset.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

Tämä on todella kannatettava lakialoite varsinkin tässä ajassa ja maatalouden kannattavuudessa, niin kuin tässä jo aikaisemmissa, ansiokkaissa puheenvuoroissa on tuotu esille, kun maatalousyrittäjillä ahdinko on todella kova. Totta kai kyse on kiinteistöverosta, mikä on tietenkin kunnille tärkeä tulonlähde. On laskettu, että se olisi noin 15 miljoonaa, jos tämä toteutuisi, pois sieltä tulolähteestä, mutta kyllä kunnatkin haluavat ja valtiovaltakin haluaa, että meillä suomalainen viljelijä, suomalainen ruoantuotanto, on vakaalla pohjalla. Niin kuin tässä on jo puheenvuoroissa tuotu esille, niin se on meillä jo kansallisen huoltovarmuustekijänkin osalta tärkeää, että suomalainen viljelijä voi hyvin.

Puhemies! Tänään luimme uutisista, kuinka Kesko oli tehnyt todella hyvän tuloksen. Viime vuoden tulos oli Keskon historian paras, ja viime vuoden viimeisen neljänneksen tulos Keskolla oli jopa ennätys. On hyvin hämmäntävää lukea tällaisia uutisia, että kauppa — varsinkin meillä Suomessa, kun se on vielä poikkeuksellisen keskittynyt muutamille isoille toimijoille — kauppa kyllä tekee todella hyvää tulosta, kun sitten — jaa no, elintarviketeollisuus on vielä plussan puolella, sinnittelee — meidän ruoantuottajat ovat hätää kärsimässä, varsinkin kun tuotantopanokset nousevat mutta sitten sinne tuottopuolelle ei tule sitä tarvittavaa euromäärää, että pystyttäisiin selviytymään näistä haasteista ja laskuista, mitä syntyy siellä tuotantopuolella.

Olen todella tyytyväinen siitä, että edustaja Mäenpää on tehnyt tämän lakialoitteen, ja niin kuin tuossa jo edustaja Mattila totesi, mikäli tämä ei nyt saa tarvitsemaansa kannatusta, niin sitten seuraava eduskunta katsoo toivottavasti, että tämäkin asia otetaan käsitte-lyyn.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tynkkynen.

20.21 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Haluan kiittää kansanedustaja Juha Mäenpäää erinomaisesta lakialoitteesta maatalouden hyväksi.

Suomalaiset maatilat ovat hyvinvointimme ja huoltovarmuutemme takeena. Suhteellisen pieni mutta hartiavoimin työskentelevä joukko pitää pystyssä koko kotimaista ruoantuotantoamme. He mahdollistavat sen, että ruokapöydissämme on puhdasta kotimaista ruokaa maailman myllerryksestä riippumatta.

Valtaapitävien tehtäväksi jää huolehtia, että nämä tilat pysyvät elinkelpoisina. Tällä hetkellä suomalaistilat kuitenkin huojuvat kaatumispisteessä. Moni tilallinen on ajettu siihen pisteeseen, että henkinen, fyysinen ja taloudellinen kantokyky ovat äärirajoilla. Valitettavan monen kohdalla ne on jo ylitetty, ja työrukkaset on jouduttu pakon edessä lyömään naulaan.

Pitkään jatkuneen maatalouden ahdingon taustalla on monia tekijöitä, mutta syösykierre on viime aikoina kiihtynyt. Tuottajan saama korvaus on alhainen, mutta samaan aikaan esimerkiksi lannoitteiden, rehun ja energian hinnat ovat ampuisseet pilviin. Kaiken kukkuraksi tämän päälle osuivat heikko satokausi ja sianlihan viennin sakkaaminen.

Tulevaisuudennäkymiä eivät kirkasta myöskään jatkuvasti kiristyvät ilmastotavoitteet tai ylipäättään maaseudun asumiskustannusten kasvattaminen vihersiirtymän nimissä. Helpotusta ei ole odotettavissa tänäkään vuonna, vaan päinvastoin monella tilalla ollaan veitsenterällä ja toiminnan jatkuminen on pienestä kiinni. Siksi olisi äärimmäisen tärkeää, että valtio ja sen hallitus hoitaisivat edes sen oman pienen osuutensa, jotta suomalaista leipää ja lihaa on jatkossa tarjota muillekin kuin Helsinkiin saapuvalle Ruotsin kuninkaalle. Tämä edellyttää sitä, että suomalaisen maatalouden ahdinkoon puututaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

Käsittelyssä oleva lakialoite olisi oiva tapa aloittaa maatalouden pelastustalkoot. Aloitteessa esitetään, että maatalouden tuotantorakennukset vapautettaisiin kiinteistöverosta. Tällä hetkellä esimerkiksi maatilalla olevasta navetasta tai varastorakennuksesta pitää maksaa vuosittain veroa. Maatilojen rakennusten verottaminen lihottaa valtion kassaa 15 miljoonalla eurolla vuosittain, joten sen merkitys ei ole valtiontaloudelle valtava. Veitsenterällä keikkuvalla tilalliselle postiluukkuun kolahtavalla verolapulla voi kuitenkin olla ratkaisevan suuri merkitys.

Verotuksessa on aina kyse siitä, että valtion koura käy jonkun kukkarolla ja kahmaisee osansa. Tämä on hyvinvointiyhteiskunnan edellytys, mutta samoin se edellyttää, että verotus on oikeudenmukaista. Tässä salissa päätetään siitä, kenen kukkarolla verokarhu käy ja kuinka ankaralla kouralla. Tämän lakialoitteen myötä olisi mahdollista osoittaa, että oikeudenmukaisuuden käsite ei ole Marinin hallitukselle pelkästään juhlapuheiden täyteenä. Ne eivät nimittäin suomalaisia tiloja lohduta.

Vielä kerran kiitokset edustaja Mäenpäälle tästä lakialoitteesta, jolle tahdon tällä puheenvuorolla antaa täyden tuen. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiljunen.

20.24 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Täällä on käytetty painavia puheenvuoroja edustaja Mäenpään tekemän lakialoitteen pohjalta, jossa on kysymys siis maataloustuotajien tuotantorakennusten saattamisesta kiinteistöverosta vapaaksi. Siellä on myöskin metsän ja maatalousmaan verovapauskuviot mukana. Ihan ensimmäiseksi haluan sanoa, että kuulun niihin kansanedustajiin, jotka voimakkaasti tukevat sitä, että meillä on elävä maaseutu ja meillä on lähiruokaa, mihin täällä on viitattu — se on erittäin tärkeä asia. Minä pidän myöskin arvokkaana, että koko maa pidetään asuttuna, myöskin reuna-alueet, ja silloin me tarvitsemme välillä joskus subventioitakin sen suhteen, että nämä reuna-alueet ovat elinvoimaisia. [Sebastian Tynkkynen: Sydänalueet!] Meillä on syytä pitää koko Suomesta tässä mielessä huolta. Tämä on tärkeätä. Mutta tässä itse lakialoitteessa on kaksi duubiota, kaksi ongelmakohtaa.

Ensimmäinen ongelmakohta on se, että meillä on kovin monia veroja, jotka kuormittavat kovin monia ihmisiä tässä yhteiskunnassa, ja me joudumme huolehtimaan yhteisistä hyvinvointipalveluista joka tapauksessa tässä yhteiskunnassa. Ne hyvinvointipalvelut huolehditaan vain siten, että me yhdessä maksamme ne — eli verotuksen kautta, ja silloin olemme aina sen ongelman kanssa tekemisissä, että jos me lähdemme jostakin lohkoista veroja vähentämään, niin meidän täytyy miettiä, mistä palveluista me sitten siinä tapauksessa rupeamme tinkimään tai mitä muuta me verotamme. Tämä on se perusongelma kaikissa näissä veronalennuspuheissa, koska joka ikisen veron kohdalla me voimme löytää hyviä, erinomaisia argumentteja, miksi juuri tuo kohde kannattaisi jättää verottamatta.

Mutta edustaja Tynkkynen nosti tähän sitten nyt ehkä vielä tärkeämmän perusteen. Nyt me puhumme kiinteistöverosta ja kiinteistöveron oikeudenmukaisuudesta — te käytitte tätä termiä oikeudenmukaisuus, verotuksen pitää olla oikeudenmukaista. Te syytätte Sanna Marinin hallitusta siitä, että se ei... että tässä sillä olisi tilaisuus osoittaa oikeudenmukaisuutta tämän tapaisen verouudistuksen kautta. Minä olen eri mieltä siinä. Olen eri mieltä aidosti. Ihan ensimmäinen ongelma on se, että meilläkin ja monilla muilla kaupungissa asuvilla on haja-asutusalueilla kakkosasunto siellä. Meillä on kesäpaikkoja, monia muita muuttujia. Me maksamme jo siellä paikkakunnalla erilaista kiinteistöveroa kuin paikalliset

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

ihmiset maksavat niistä omista asunnoistaan ja asuinpaikoista. Tässä te olisitte hakemassa lisää helpotusta tälle asialle. Ei ole oikeudenmukaista, että me ulkopaikkakuntalaiset maksamme erilaista kiinteistöveroä.

Mutta vielä suurempi epäoikeudenmukaisuuden ongelma on siinä, että kun me katsomme kiinteistöveroä valtakunnallisesti, niin meillä on vahvasti ahdingossa olevia ihmisiä kaupunkialueilla, pienomakotitaloissa, rintamamiestaloissa ja niin edelleen. Erityisesti kun ihmiset jäävät leskeksi, kun toinen puoliso kuolee, niin talo on menossa alta pois sen vuoksi, että kiinteistövero on täydellisen kohtuuton.

Ja silloin me joudumme mittaauttamaan nämä kiinteistöveroehdotukset suhteessa niihin kiinteistöveroihin, mitä ympäri Suomen maksavat ihmiset, jotka ovat pienituloisia — eläkkeensaajat tänä päivänä ovat erittäin pienituloinen ryhmä, suurin osa eläkkeensaajista on erittäin pienituloisia ihmisiä. Heille jos mille nimenomaan kiinteistövero on valtava kuorma. Ja silloin, jos me tähän suuntaan lähdetään hallitusohjelmia rakentamaan, että me maataloustuottajien tuotantorakennuksista otamme kiinteistöverot pois, niin silloin täytyy oikeudenmukaisuuden nimissä lähteä myöskin kaupunkialueilla reippaasti vähentämään sitä kuormaa, mikä erityisesti pientaloalueilla meillä on — tämä kiinteistöveron suuri, suuri kuorma — koko ajan vain kasvanut, koska yhä enemmän pyritään tuloveroista tinkimään ja sen sijaan panemaan verotusta kiinteistön puolelle. Eli oikeudenmukaisuuden nimessä, arvoisa puhemies, me joudutaan silloin katsomaan koko kiinteistöverojärjestelmä koko valtakunnan puitteissa.

Puhemies Matti Vanhanen: En keskeyttänyt ja pyytänyt puhujaa siirtymään pönttöön. Ajattelin, että kyllä se loppuu. [Naurua] — Edustaja Mäenpää.

20.28 Juha Mäenpää ps: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Kiljunen vähän sosialistin tapaan rupeesi tätä maatalouden kiinteistöveron poistamista vedättämään sinne muihinkin kiinteistöveroihin, ja viittasitte siihen, että vanhusten ja yksin jääneiden leskien kiinteistöveroä pitäisi pienentää. Minä voin kannattaa myös sitä, jos te teette siitä esityksen, mutta ehkä tässä tulisi huomioda se, että minä olen tehnyt tämän sen takia, että ne teidän lesket, jotka siellä asuvat omakotitalossa, saisivat jatkossa myös suomalaista ruokaa.

Tämä on semmoinen asia, että tämä koskee nyt erityisesti nuoria sukupolvenvaihdon tehneitä maatalousyrittäjiä, jotka ovat investoineet, ja nämä tilat ovat yleensä ruuantuotannossa sillä tavalla, että he tuottavat maitoa tai lihaa, elikkä eläintiloja tämä koskee hyvin vahvasti. Tämän jollakin lailla mielestäni pitäisi kiinnostaa demareita: teillä on väkevät voimat siellä lihateollisuudessa ja heidän työntekijöidensä joukossa, ja tämä tilanne on oikeasti niin katastrofaalinen, että jos tämä jatkuu tällaisenä vielä pari vuotta, niin niillä lihatalojen duunareilla ei ole hetken päästä enää lihaa, mitä leikata. On tämä sen verran kiinnostanutkin demareita — nyt onkin hyvä tälle Kiljuselle hieman mainita — että minulla on täällä otsikko: ”SDP:n varapuheenjohtaja Niina Malm on valmis keskustelemaan maatalouden ahdingosta hallituksessa”. Kyllähän huoltovarmuudesta kannattaa huolehtia. Elikkä nyt keskustan kahdelle edustajalle, jotka täällä ovat käyttäneet puheenvuoron, voin antaa sen verran sapiskaa, että älkää siirtäkö seuraavalle hallitukselle tätä asiaa. Te olette nyt hallituksessa, ja demareilta on tuki tälle asialle. Siellä on varapuheenjohtaja mukana, ja sitten siellä SDP:n Keski-Suomen kansanedustajatkin, Piritta Rantanen ja Riitta Mäkinen, ovat huolissaan tästä maatalouden tilanteesta. Sillä lailla ihmettelen hieman tuon Kiljusen kateusmomenttia, joka nyt nousi ylös tässä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

Arvoisa puhemies! Otan täältä puhelimesta kuvan, jonka olen poiminut tuolta netistä, ja tässä paljastan teille hiukan näitä lukuja. Tässä yksittäinen maataloustuottaja on kirjoittanut: ”Apulannat maksoi 2021 kaudelle 15 572 euroa. Nyt näistä vastaavista on tarjous tullut 32 334 euroa.” Eli tuplaantunut apulanta. ”Polttoöljy maksaa 1,27. Viime kesänä vajaa 80 senttiä litra.” Tähänkin on tullut jo korotus, eli polttoöljy on 1,32 euroa litra tällä hetkellä. ”Sähkön hinta on tuplaantunut. Kassa kuiva, vaatimukset nousussa ja tulevaisuuden näkymät on synkkiä.”

Eli kyllä meidän on jollakin tavalla oikeasti kiinnitettävä huomiota tähän maatalouden kannattavuuteen. Se on meidän yhteiskunnan etu. Näin me pystytään varmistamaan, että meillä on huoltovarmaa kotimaista ruuantuotantoa, ja niin kuin varmasti monet edustajat täällä tietävät, meidän ruoka, mitä Suomessa valmistetaan, on myös antibioottivapaa, ja se on varmistettu kotimaisella kuiviketurpeella siellä eläintuotannossa.

Sen verran haluan vielä tähän turpeeseen yhdistää tätä maatalouden ahdinkoa, että monet nuoret viljelijät ovat siinä kehittäessään tilaa ja rakentaessaan uusia navetoita investoineet koneisiin, ostaneet traktoreita, ja on myös päätetty, että näitä traktoreita ahkeralla työllä lyhennetään siellä turvesuolla kesäaikana urakoimalla. Eli kyllä kaiken tämän karjankasvattamisen ohella monet talot tai esimerkiksi heidän lapsensa ovat näillä maatilan koneilla olleet turvesuolla urakoimassa, ja se on osa sen koneen maksusuunnitelmaa. Nyt osittain, tai hyvin pitkälti, tämän nykyisen hallituksen päätöksestä johtuen nämä kesäajan urakoinnit ovat heiltä loppuneet. Heillä on siellä kone lyhennettävänä ja maksettavana.

Eli niin kuin ihan rehellisyyden nimissä toivon, että hallitus tarttuisi tähän ongelmaan, mikä meillä on. Tämä on vain pieni pala, millä sitä maatalouden ahdinkoa voidaan korjata, ja toivon, että täällä kukaan hallituspuolueista ei tule sitten loppuviimeksi sanomaan, että me ei voida tehdä tätä, koska on joku EU-pykälä tai joku muu, ja että Ruotsissa ne ovat kiinteistöveroista vapaita mutta me ei voida enää tehdä niin, koska on EU. Jos te hallituksesta näin vastaatte, niin sallitte saman tien esittää kysymyksen: onko Suomi enää itsenäinen maa, jos se ei saa itse päättää maatalousrakennusten kiinteistöverosta? — Kiitoksia.

Puhemies Matti Vanhanen: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 20.35.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 20.56.

Puhemies Matti Vanhanen: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 7 käsittelyä.

Keskustelu jatkuu. — Edustaja Kettunen.

20.56 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa puhemies! Tosiaan käsittelyssä on edustaja Mäenpään lakialoite siitä, että maatalouden tuotantorakennukset olisivat jatkossa vapaita kiinteistöverosta. Nyt täytyy muistaa, että kiinteistöveroahan keräävät kunnat, ei valtio. Kiinteistövero ja verot ovat tärkeitä tulonlähteitä kunnille, ja jos näitä lähdetään alentamaan, niin sehän tarkoittaa sitten, että tuloja on hankittava muualta veroina tai sitten maksuina tai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

sitten on leikattava niistä kunnan palveluista — siis ei lakisääteisistä, mutta muista tärkeistä palveluista.

Ja niin kuin tuossa jo, puhemies, aikaisemmassa puheenvuorossa toin esille, niin tämän lakialoitteen mukaan kunnilta jäisi ehdotetun muutoksen myötä saamatta noin 15 miljoonaa euroa verotuloja, ja edustaja Kiljunen tässä sitten laajensi tätä keskustelua siihen, että on myös muitakin kiinteistöjä, mitä kunnat sitten verottavat — eri kunnat eri tavalla.

Mutta, puhemies, tämä lakialoittehan on tuotu myös ratkaisuesitykseksi siihen maatalouden ahdinkoon, minkä me kaikki tiedostamme, mistä me kaikki kannamme huolta. Niin kuin olemme tiedotusvälineistä lukeneet ja myös tämän salin keskusteluja kuulleet, niin yksimielisyyttä löytyy sekä oppositiopuolueitten suunnalta että myös hallituspuolueitten suunnalta siihen, että meidän on löydettävä ratkaisuja maatalouden ahdingon ratkaisemiseksi. Tähän myös maa- ja metsätalousministeri Leppä on ottanut kantaa ja tulee lähemmään etsimään ratkaisuja ahdingon setvimiseksi. Jos löytyy hallituspuolueista yksimielisyyttä, niin varmasti myös lainsäädäntöäkin on tarve muuttaa. Ja jos vaan löytyy tahtoa, niin löytyy myös tie löytää lainsäädännöllä muutoksia siihen, että tähän kannattavuuskriisiin saadaan sitäkin kautta tuloksia.

Vielä, puhemies, muistutan siitä, että kyllä kaupalla on tänä päivänä aika iso valta. Hyviä tuloksia on tehty, niin toivoisin nyt myös yhteiskuntavastuuta kaupan suunnalta niin, että myös he tulevat vastaan tässä tilanteessa, jotta suomalainen maatalous voi tulevaisuudessa hyvin, ja sitä kautta kansallinen ruokahuolto, huoltovarmuus on myös jatkossa turvattu.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tynkkynen.

20.59 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Kyllä nyt kehottaisin edustaja Kiljusta sen kritiikin sijaan, mitä ohjasitte tänne meidän perussuomalaisten suuntaan, mistä tuo lakialoite lähti, kuuntelemaan ihan teidän hallituspuoluekollegoja, esimerkiksi edustaja Kettusen tai edustaja Mattilan erinomaisia puheenvuoroja tähän kiinteistöveroaloitteeseen liittyen. Tämä maatalouden tilanne tällä hetkellä on niin kriisitila, että sitä ei usko kuin vasta, jos menee vaikkapa vierailemaan tiloilla ja kuuntelemaan ihan oikeasti, mitä niillä ihmisillä on mielen päällä.

Esimerkiksi Kainuun maakunnassa, mistä edustaja Kettunen tulee, Suomussalmella kun olin vierailemassa, siellä hieman minua vanhempi nainen, joka piti tilaa, sanoi, että tämä tilanne on nyt se, että he laskevat, että heidän ei enää kannata ja kahden vuoden päästä lyödään sitten tila kiinni. Ja näitä viestejä tulee koko ajan, siis jatkuvasti.

Valmiuslaki nyt esimerkiksi näiden Valko-Venäjän tai Kreikka—Turkki-tilanteiden osalta saattaa olla sellaista reagointia, mikä saattaa meille aidosti tulla yllättäen ja me ollaan sen takia myöhässä, mutta tämä maatalouden kriisi on sellainen asia, että tässä kukaan ei voi sanoa, että tulipa yllättäen. Me nähdään tämä tilanne koko ajan, ja siksi näitä toimenpiteitä maatalouden kannattavuuden parantamiseksi tarvittaisiin. Kaikki pystyvät näkemään tämän tilanteen.

Edustaja Kiljunen, te puhuitte verotuksesta ja sanoitte, että jos nyt tätä kiinteistöveroa näitten tilallisten osalta tullaan helpottamaan, niin mistä sitten verot. Ei verotus ole mikään itseisarvo. Veroja kerätään sen vuoksi, että pystytään järjestämään lakisääteisiä ja relevantteja palveluita. Meillä Suomessa tällä hetkellä on vaihtoehto myöskin sille, että tarvitsisi verottaa lisää. Me voidaan myöskin sopeuttaa, me voidaan leikata toissijaisia asioita ja pis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

tää rahahanoja kiinni esimerkiksi ulkomaille. 15 miljoonaa on todella vaivaisen pieni määrä rahaa, jos mietitään vaikkapa esimerkiksi EU:n elpymispakettia: se oli neljä miljardia, mitä meiltä lähtee Etelä-Euroopan maille muun muassa siihen, että siellä voidaan sitten kokeilla neljäpäiväistä työviikkoa ja niin edelleen — pieni raha.

Sitten vielä puhuitte oikeudenmukaisuudesta, eli siitä, jos vaikkapa on ulkopaikkakuntalaisena asumusta tai mökkiä tai mitä tahansa muualla, niin vaikka se on tavallista, siitä huolimatta voidaan sanoa, että se on kuitenkin jonkinlaisesta luksusta sen välttämättömyyden päälle useimmissa tapauksissa. Näin ollen tätä ei minun mielestäni voi ottaa tähän oikeudenmukaisuusvertailuun. Nyt me puhutaan suomalaisesta huoltovarmuudesta, siitä, pysyvätkö nämä maatilat pystyssä. Huoltovarmuus versus se, onko sinulla vähän halvempaa, kun sinulla on joku asumus tai rakennus muualla kuin missä asut. Ei näitä voi verrata. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiljunen.

21.03 Kimmo Kiljunen sd: Puhemies! Olen vähän sitä mieltä, että meidän ei kannata hirveästi tästä asiasta kiistellä, koska oletan, että me olemme kuitenkin syvimmältään samaa mieltä. Edustaja Tynkkynen totesi minulle, että kuuntelenko minä, mitä täällä puhutaan, mitä... [Sebastian Tynkkynen: Ei vaan että kannattaa kuunnella!] — Kannattaa kuunnella, ja olen kuunnellut edustaja Kettusen ja myöskin teidänkin puheenvuorojanne erittäin huolella, ja voin jakaa sen huolen, mikä teillä on maatalouden, maataloustuottajien ahdingon suhteen. Siellä on varmasti pientilallisia, erityisesti paljon pientilallisia — suurtilalliset pärjäävät aina paremmin, suuret metsänomistajat pärjäävät varmaan paremmin — on paljon pientilallisia, joilla on todellakin tiukkaa tällä hetkellä. Te puhutte aidosta ilmiöstä, ja myöskin monet sosiaalidemokraatit, joihin täällä viitattiinkin, ovat tuoneet sen esille, että tämä on iso asia ja siihen täytyy pystyä löytämään ratkaisuja.

Mutta varmaankaan ratkaisu maatalouden ahdinkoon ei löydy tästä kiinteistöveron helpotuksesta, koska sieltä aukeaa sitten muita ongelmia — ja tässä ei ole kateuselementti ollenkaan mukana, vaan tässä on nimenomaan oikeudenmukaisuuselementti — siihen, jota edustaja Kettunen hienolla tavalla muotoilikin.

Usein on kysymys myöskin pienistä kunnista, jotka ovat erityisen maatalousvaltaisia, pienistä syrjäisistä kunnista. Ja kun te sanoitte, että verot eivät ole mikään absoluuttinen asia, vaan meillä on myöskin konsteja, millä... Kun, edustaja Tynkkynen, te sanoitte, että verot eivät ole mikään absoluuttinen asia, vaan meillä on myöskin keinoja leikata jostakin, niin kertokaa minulle nyt sitten Kainuun kunnista, Sotkamosta tai mistä tahansa — Sotkamo ei ole edes paras esimerkki, sillä se on suhteellisen hyvinvoiva kunta siellä Kainuun seudulla, mutta siellä on paljon pieniä, köyhiä kuntia, vaikkapa Tohmajärveä ja mitä tahansa — kertokaa minulle, mistä ne leikkaavat. Mistä se kunta rupeaa leikkaamaan, jos se menettää yhden keskeisimmistä tulolähteistä? [Sebastian Tynkkynen: Valtionosuudet!]

Tähän keskusteluun en haluaisi ryhtyä, että me ruvetaan miettimään tältä puolelta leikkauksia. Ylläpidetään verotusrakenne luontevana, puhutaan maatalouden ahdingosta, löydetään siihen keinoja, muita kuin tämä kiinteistövero.

Ja minä muistuttaisin sitten, kun puhutte luksuksesta, että se on luksusta, mikä kaupunkiasujilla on, jos heillä on kakkosasunto tai mökki jossain syrjäkulmalla: onko sekin myöskin luksusta, jos jollain on suuret metsäomaisuudet, joita kaupungissa asuvalla eläkkeensaajalla, yksinäisellä ihmisellä, pienkoti-, omakotialueella asuvalla ihmisellä on, ja kiin-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

teistövero lyö päälle ja täytyisi suoriutua siitä? Hänellä ei ole minkäänlaista turvaa siinä tilanteessa. Siinä suhteessa tämä täytyy vertaannuttaa myöskin, että meillä on erilaisia asujaimistoja ja erilaisia kiinteistöveroja, ja silloin jos ruvetaan kiinteistöverohelpotuksia tekemään johonkin suuntaan, niin silloin meidän täytyy avata myöskin toinen suunta. [Sebastian Tynkkynen: Valtionosuudet ja leikkaukset!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Elomaa.

21.05 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Tämän keskustelun perusteella minulle tuli vähän sellainen käsitys, että edustaja Kiljunen ei ollenkaan ymmärrä, missä tilanteessa viljelijät ovat tällä hetkellä. Tilanne on se, että viljelijä saa keskimääräisen tuntipalkkansa, joka on 5,4 euroa tunnilta. Meillä oli 60-luvulla vielä 300 000 maatilaa, tällä hetkellä meillä on reilusti alle 50 000. Kiljunen otti esille, että pientilallisilla on vaikeaa — totta, mutta kun meillä ei pientilallisilla ole kuin kourallinen, koska heidät on jo tapettu. Meillä on pääasiallisesti keskisuuria tiloja ja sitten on joitakin oikein jättitiloja, ja niillä kaikilla on nyt ongelma, koska kannattavuus on mennyt ihan heikoksi ja energian hinta on noussut niin paljon viime aikoina ja sitten EU:lta tulee jatkuvasti määräyksiä, ilmasto- ja ympäristöpolitiikan vaatimukset ovat mielettömät. Minä voin sanoa tässä muutamia lukuja, että Kiljunenkin ymmärtää: 5 kilon ämpärillisestä perunoita tuottaja saa 1 euron, 10 kappaleesta vapaan kanan munia 50 senttiä — kaupan hyllyllä nämä hinnat ovat ainakin viisinkertaiset — 2 euron ruisleivästä 7 senttiä. Possun kilohinta on 1 euro, kaupassa 7—14 euroa. Oluttuopin ohrasta tuottaja saa 2 senttiä. Nämä ovat sellaisia lukuja, että jokainen ymmärtää, että tilanne on nyt hätätilanne, nyt on hätätila ruoantuotannossa, ja meidän täytyy se pelastaa.

Täällä on ehdotettu hallituksen taholta, että parlamentaarinen ryhmä perustettaisiin, että ymmärrettäisiin tätä tuottajan tilannetta paremmin. Se ei ole yhtään huono esitys, voisi olla hyväkin, mutta tällä on niin kiire, että valtavasti näitä komiteoita ei ehditä enää perustaa, vaan pitää tehdä tekoja. Nämä ovat niin vakavia asioita, mitä minä nyt luetteloin, koska nämä ovat faktoja. Että toivoisin, että hallitus — ja tietysti oppositio tulee mukaan — pelastaisi meidän tuottajat, ja samalla meidän kuluttajat saisivat puhdasta, hyvää ruokaa, lähiruokaa. Mikä ympäristöteko se on, jos me tuodaan tuolta maan ääristä jotain tuotetta? Ei me tiedetä, kuinka se on tuotettu, kuinka eläimiä on kohdeltu, kuinka ympäristöystävällistä ruokaa se on. Se ei voi olla edullista tuoda sieltä, jos laskee kaikki kulut, eikä tiedä, millä lailla se on tuotettu. Mutta Suomen ruoantuotannossa me tiedetään kaikki, kuinka on tuotettu.

Kettunen ja Tynkkynenkin toivat just tärkeitä huoltovarmuusasioita tässä esille. Olen todella huolissani — perussuomalaiset myös — viljelijöitten tilanteesta ja toivoisin, että tehdään radikaaleja, hyviä päätöksiä. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kettunen.

21.09 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu herra puhemies! Täytyy sen verran nyt puolustaa edustaja Kiljusta, että hän toi kyllä aikaisemmissa puheenvuoroissaan esille selvästi sen, että koko Suomi pitää pitää mukana, koko Suomea pitää kehittää ja edistää. Ja koko Suomessa, maakunnissa, kun olemme maakuntien Suomi, on vielä viljelytoimintaa ja maataloutta. Sitä kautta sitten myös se huoltovarmuus ja myös turvallisuuskysymys täyttyvät, kun valot palavat koko Suomessa — niin, koko Suomessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

Mutta niin kuin tässä ansiokkaissa puheenvuoroissa on tullut esille, niin se maataloustuottajien ahdinko on totta. Suurin ongelma kuitenkin liittyy tuottajien saamiin tuloihin tai niitten puutteisiin. Ja nyt, kun me puhutaan kiinteistöveroista, niin nythän kunnille saattaa aiheutua ongelmia, jos kiinteistöveroja lähdetään alentamaan. Sen sijaan nyt pitäisi puhua maatalousyrittäjien asemasta ja siitä tulonmuodostuksesta, ja sitä pitäisi tarkastella vielä laajemmin. Tästä kyllä olen tyytyväinen ja kiitollinen, että edustaja Kivirantahan on esittänyt parlamentaarisen maatalouskomitean perustamista näitten asioitten pohtimiseksi jo viime vuoden puolella, ja minusta tuntuu, että tämä asia etenee, ja hyvä niin.

No, mitä tulee sitten poliittiseen päätöksentekoon, niin tämä hallitus on pitänyt huolta, että kansalliset maataloustuet ovat säilyneet ajanmukaisella tasolla — niitä ei ole laskettu. Ja mitä tulee sitten EU:n suunnalta tulevaan maataloustukeen, niin sehän hieman jopa nousi, mutta olen siinä myös kyllä samaa mieltä, että olisin toivonut, että se byrokratia, mikä sitten tulee tämän tuenmaksun myötä maataloustuottajien suuntaan, olisi paljon kevyempää, koska kyllä niitä tuottajia, kun he ovat jo muutenkin taloudellisessa ahdingossa, varmasti harmittaa se, kun joudutaan sitten vielä sitä byrokratiaakin sen muun toiminnan ohessa sitten vielä tekemään.

Mutta, arvoisa puhemies, me kaikki varmasti jaamme tämän yhteisen huolen maatalouden ahdingosta ja toivomme, että suomalainen ruokaturvallisuus, huoltovarmuus tulee säilymään.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

21.11 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tämä on minun viimeinen puheenvuoroni tästä aiheesta, joka on niitä osa-alueita, kuten edustaja Elomaa jo totesi, joista minä en varmaan tiedä riittävän hyvin: siitä ahdingosta, missä viljelijät ovat. Joudun myöntämään sen, että minulla aivan varmasti on siinä tietämisessä parantamisen varaa niistä valiokunnista, jotka suoraan käsittelevät maataloutta, ja sen vuoksi on tärkeätä kuulla näitä teidän puheenvuorojanne. Kyllä tunnistan tuon ahdinkotilanteen, ja siihen on välttämätöntä ja hyödyllistä löytää ratkaisuja — monestakin syystä, mitkä edustaja Kettunen tässä myöskin luetteli.

Toisaalta on myöskin selvää, että maataloustuottaja ei ole yksi käsite, vaan meillä on ihmisiä, joilla asuinalueet ovat hyvin erilaisia, poikkeavia, joista jotkut ovat rintamailta, jotkut ovat syrjäseuduilta, ovat hyvin erilaisissa olosuhteissa. Meillä on myöskin omistussuhteiltaan hyvin erilaisia maataloustuottajia. Se on tietystyyppinen kokonaisuus, mutta kyllä uskon teidän vakuutteluja siitä, että ahdinkotilanne on nyt vaikea monella tapaa. Tämä lähiuokakonsepti, kotimainen huoltovarmuus — ne ovat isoja, isoja asioita. Minä mielelläni vaikka maksan vähän enemmän ruoasta, jotta olen varma, että se tulee kotimaasta. Tämä on itsestäänselvä asia.

En kuitenkaan ole täysin vakuuttunut, että tähän maataloustuottajien ahdinkoon tämä kiinteistövero olisi se ratkaisu. Siellä varmasti täytyy olla muitakin konsteja. Te olette asiantuntijoita niitä arvioimaan, ja mielelläni olen siinä joukkueessa mukana, joka etsii niitä ratkaisuja, joilla myöskin autetaan maataloustuottajia selviytymään näiden hankalien aikojen ylitse, mutta minä toivon, että teiltä löytyy sympatiaa myöskin niille ihmisille, jotka asuvat kaupunkialueilla, jotka eivät ole maataloustuottajia, jotka ovat pienituloisia, tosi suurissa vaikeuksissa — tosi suurissa vaikeuksissa. Juuri vaikkapa polttoaineiden hinnat,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2022 vp

mistä täällä on paljon puhuttu, monet muut kustannusrasitteet, eläkkeet eivät tahdo nousta, ja niin edelleen — nämä ovat rasitteena. Meidän täytyy yhdessä löytää niihinkin ratkaisu.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.